

Överfiske kan förvärra övergödning

Det kommersiella fisket hotar flertalet av de större rovfiskarna i våra havsområden. Förlusten av rovfiskarna påverkar ekosystemens funktion, och bidrar indirekt till övergödningens problemen. Genom att näringsvävarna förändras gynnas förekomsten av växtplankton och snabbväxande alger i både Östersjön och Västerhavet. Det framgår av rapporten HAVET 2010, som presenterar det aktuella miljötilståndet i svenska havsområden.

Att många fiskarter hotas av det kommersiella fisket är väl känt, och är kanske ett av de allra största hoten mot vårt hav. De fiskarter som är kommersiellt intressanta är också ofta rovdjur som befinner sig högt upp i näringskedjan. Då dessa kraftigt reduceras på grund av överfiske kan det påverka alla delar av näringsväven. De mindre rovfiskarna blir fler, vilket i sin tur leder till att deras algätande bytesdjur blir färre. Även snabbväxande alger, som gynnas av övergödning, kommer då att gynnas av frånvaro av de stora rovfiskarna. Resultatet av överfisket blir att effekterna av övergödning förvärras.

I årets upplaga av HAVET kan du också läsa om hur havsörnen drabbats av blyförgiftning, om den komplexa förvaltningen av torsk och om vad uteblivna inflöden av salt vatten till Östersjön ställer till med.

Fakta om Havet 2010

Rapporten HAVET kommer ut årligen, och ger en samlad bild av miljötilståndet i våra svenska havsområden. Artiklarna i rapporten baserar sig på resultat från den nationella miljöövervakningen, regional miljöövervakning och aktuell havsmiljöforskning.

Rapporten är en samproduktion mellan Naturvårdsverket och Havsmiljöinstitutet. I HAVET 2010 medverkar mer än 50 författare, samtliga experter på sitt ämne. Dessutom sammanfattar Havsmiljöinstitutets miljöanalytiker havets miljötilstånd ur både geografiskt perspektiv och utifrån de miljömål som berör havet.

Rapporten kan laddas ned eller beställas kostnadsfritt här: www.havet.nu

För mer information:

Havsmiljöinstitutet

Johan Wikner, enheten vid Umeå universitet, 070-342 77 82
Tina Elfving, enheten vid Stockholms universitet, 08-16 11 09
Stefan Tobiasson, enheten vid Linnéuniversitetet, 070-383 01 10
Per Moksnes, enheten vid Göteborgs universitet, 073-257 62 24

Naturvårdsverket

Sverker Evans, 010-698 13 02
Gunilla Ejdung, 010-698 12 47

 Havsmiljöinstitutet

Ett samarbete mellan Umeå universitet, Stockholms universitet, Linnéuniversitetet och Göteborgs universitet

Miljögifter problem i Bottniska viken

I Bottniska viken utgör miljögifterna det största miljöproblemet. Dioxinhalterna i fisk är förhöjda, och troligtvis är miljögifter orsaken till att havsörnen får färre ungar i Bottniska viken än i andra havsområden. Sälen tillväxer långsammare än förväntat, blir magrare och lider av en förhöjd frekvens tarmsår. Syresituationen i Bottniska viken är generellt god, men inflöden av syrefattigt djupvatten från Egentliga Östersjön anses orsaka minskande halter även i Bottenhavet.

För mer information:

Havsmiljöinstitutet

Johan Wikner, enheten vid Umeå universitet, 070-342 77 82

Ond cirkel i Egentliga Östersjön

Egentliga Östersjön är det svenska havsområde som är mest utsatt för olika miljöproblem. Det beror både på det instängda läget och den stora befolkningmängden i avrinningsområdet. Problemen med miljögifter är fortsatt stora, och den vidsträckt utbredningen av syrefria botten påverkar både botten djur och vattenkvalitet. Även de illa omtyckta blomningarna av blågrönalger förutspås öka i framtiden. De gynnas av övergödning, och kanske även av överfiske och klimatförändring – i en ond cirkel skapad av oss själva.

För mer information:

Havsmiljöinstitutet

Stefan Tobiasson, enheten vid Linnéuniversitetet, 070-383 01 10

Tina Elfving, enheten vid Stockholms universitet, 08-16 11 09

Västkusten hårt drabbad

Västerhavet är särskilt drabbat av utfiskning och de flesta lokala bestånd av bland annat torsk, kolja och bleka har redan försvunnit. I Bohuslän fortsätter också övergödningens problemen vid kusten, med stor utbredning av fintrådiga algmattor och storskalig förlust av ålgräs och skräppetare, vilket utarmar biodiversiteten. I HAVET 2010 beskrivs hur dessa problem samverkar och förstärker varandra. Du kan också läsa om hur dialog och samverkan till slut ledde fram till Sveriges första marina nationalpark, Kosterhavet.

För mer information:

Havsmiljöinstitutet

Per Moksnes, enheten vid Göteborgs universitet, 073-257 62 24

